

1 EEN VAN EEN TWEELING

Een brief gevonden tussen de papieren van wijlen Mortimer Barr. “Je vraagt mij of ik in mijn leven als de helft van een tweeling ooit iets heb opgemerkt dat niet met de natuurwetten zoals wij die kennen te rijmen valt. Wat dat aangaat zal je zelf moeten oordelen; misschien is onze kennis van de natuurwetten niet dezelfde. Je kent er misschien een paar die ik niet ken en wat mij onverklaarbaar lijkt, is voor jou misschien volkomen duidelijk.”

Je wist wie mijn broer John was, dat wil zeggen, je wist wie hij was als je er zeker van kon zijn dat ik niet aanwezig was; maar ik geloof dat jij noch enig ander levend wezen ons uit elkaar kon houden als wij hadden besloten er hetzelfde uit te zien. Ook onze ouders konden dat niet; ik ken geen enkel geval waarbij van zo'n sterke gelijkenis sprake was als bij ons. Ik heb het nu wel over mijn broer John, maar ik ben er helemaal niet zo zeker van dat zijn naam niet Henry was en de mijne John moet zijn. We werden geheel volgens de regels gedoopt, maar daarna raakte de man die ons een klein herkenningsteken op onze huid moest tatoeëren in de war, en hoewel ik op mijn onderarm een kleine 'H' draag en hij een T, is het absoluut niet zeker dat die letters eigenlijk niet andersom hadden gehoord. In onze kinderjaren probeerden onze ouders ons door onze kleding en andere eenvoudige

hulpmiddeltjes duidelijker herkenbaar te maken, maar we wisselden zo vaak van kleren en misleidden de vijand ook zo dikwijls op andere manieren dat ze van al deze ondoelmatige pogingen afzagen, en in al die jaren die we samen thuis woonden erkende iedereen de moeilijkheid van de situatie en men maakte er het beste van door ons allebei 'Jehnry' te noemen. Ik heb me vaak afgevraagd waarom mijn vader er altijd van heeft afgezien ons op opvallende wijze op ons voorhoofd te brandmerken, maar omdat we redelijk gehoorzame jongetjes waren en onze macht om verwarring en ergernis te zaaien op prijzenswaardige wijze in toom wisten te houden, ontsnapten we aan het brandijzer. Mijn vader was overigens een uitzonderlijk goedmoedig man en ik geloof dat hij heimelijk nogal genoot van deze humoristische speling der natuur.

Al spoedig nadat we naar Californië waren gekomen en ons in San José hadden gevestigd (het enige goede wat ons daar overkwam was de kennismaking met een vriend zoals jij) werd ons gezin uit elkaar gerukt door het overlijden van mijn ouders, beiden in dezelfde week. Mijn vader stierf als schuldenaar en het huis werd opgeofferd om zijn schulden te betalen. Mijn zusjes gingen terug naar familieleden in het oosten, maar dankzij jouw vriendelijke hulp kregen John en ik, we waren toen tweeëntwintig jaar, in verschillende wijken van San Francisco werk. De omstandigheden stonden het ons niet toe samen te wonen en we zagen elkaar

ongeregeld, soms niet meer dan één keer in de week. Omdat we maar weinig gemeenschappelijke kennissen hadden, was het feit dat we zo uitzonderlijk op elkaar leken over het algemeen niet bekend. En nu kom ik aan de kern van je vraag.

Toen ik op een dag niet lang nadat we naar deze stad waren gekomen tegen het eind van de middag door de Marktstraat liep, werd ik aangesproken door een goedgeklede heer van middelbare leeftijd die na een vriendelijke groet zei: ‘Stevens, ik weet natuurlijk dat je niet vaak uitgaat, maar ik heb mijn vrouw over je verteld en ze zou het leuk vinden als je een keer langskwam. Ik heb tevens het gevoel dat ook mijn dochters een kennismaking waard zijn. Als je nu eens morgen om een uur of zes komt en dan bij ons en familie een hapje meeeet; en als de dames er daarna niet in slagen je te vermaken, kan ik met een spelletje biljart voor hen invallen.’

Dit werd met zo’n hartelijke glimlach en op zo’n innemende wijze gezegd dat ik het niet over mijn hart kon verkrijgen te weigeren en hoewel ik de man nog nooit van mijn leven had gezien, antwoordde ik zonder aarzelen: ‘Dat is zeer vriendelijk van u, mijnheer, en ik neem uw uitnodiging heel graag aan. Doet u mevrouw Margovan de hartelijke groeten van me en zeg haar dat ze me kan verwachten.’

Met een handdruk en een vrolijke afscheidsgroet vervolgde de man zijn weg. Dat hij me voor mijn broer had gehouden was duidelijk genoeg. Dat was een vergissing waaraan ik gewend was en die ik gewoonlijk, als het me tenminste geen al te belangrijke kwestie leek, niet rechtzette. Maar hoe had ik kunnen weten dat deze man Margovan heette? Het is toch beslist geen naam die je op goed geluk uitkiest in de hoop dat het de juiste is. In feite was de naam me even vreemd als de man.

De volgende ochtend haastte ik me naar het gebouw waar mijn broer werkte en ik trof hem toen hij juist met een aantal rekeningen die hij moest innen zijn kantoor uitkwam. Ik vertelde hem hoe ik hem had ‘gecompromitteerd’ en voegde eraan toe dat als hij niets om de afspraak gaf, ik de persoonsverwisseling graag zou willen voortzetten.